

”דרך שווה” – מהפכה בתחבורה הציבורית: שאלות ותשובות

כללי

מהי מהפכת ”דרך שווה” בתחבורה הציבורית?

משרד התחבורה בשיתוף משרד האוצר משיקים מודל שירות ותשלום חדש ושוויוני בתחבורה הציבורית, המשתלם במיוחד ככל שנוסעים יותר. המודל, אשר ייכנס לתוקף במהלך הקיץ, יתבסס על תעריף פשוט, שקוף, שוויוני והוגן, הכולל מגוון הנחות חדשות – לילדים ונוער, אזרחים ותיקים, אנשים עם מוגבלות ועוד.

מהן מטרות המהלך?

- להגדיל את ההנחות לאוכלוסיות זכאיות.
- להפוך את הנסיעה בתחבורה הציבורית לכדאית יותר ומשתלמת יותר, באמצעות מנוי ”חופשי-חודשי” ארצי או אזורי, עם כיסוי רחב מאד.
- לייצר תעריף אחיד, פשוט ושקוף לכל משתמשי התחבורה הציבורית בכל הארץ.
- לבטל עיוותים היסטוריים ולייצר צדק תחבורתי שמבטיח שוויוניות והוגנות במחירי התחבורה הציבורית.

מה היו הבעיות במצב הקיים?

- חוסר אחידות בין יישובים: במהלך השנים, עקב לחצים ועיוותים שונים, נוצרו כ-80 תעריפים שונים ללא כל הגיון או הצדקה.
- חוסר הוגנות וקושי בתכנון הנסיעה: חוסר האחידות וחוסר השקיפות הקשו על המשתמשים לתכנן את נסיעותיהם ולדעת כמה הם אמורים לשלם.
- חוסר אחידות בין אמצעי תשלום: הכאוס בתעריפים ובשיטות החישוב גרם לפערים ניכרים באפשרות התשלום בין אמצעים שונים בשל פערים טכנולוגיים, דבר שלא אפשר מתן הנחות באופן אחיד.
- מנויי חופשי-חודשי מוגבלים, מורכבים ולא גמישים: המנויים החודשיים הישנים כיסו אזור נסיעה מוגבל בלבד, וחייבו רכישת מנוי או כרטיס נוסף מחוץ לאזור המנוי. המנויים החדשים מציעים כיסוי רחב ומחיר משתלם הנקבע לפי מרחק נסיעה ואינו מוגבל לאזור מסוים.

”דרך שווה” – מהפכה בתחבורה הציבורית: שאלות ותשובות

כיצד נמנעה העלאת התעריפים?

המחירים בתחבורה הציבורית היו אמורים לעלות בשל עליית מדד תשומות התחבורה הציבורית, ב-8.7%. בזכות 'דרך שווה' עליית המחירים נמנעה ברובה, בזכות שינוי כולל במודל ההנחות וההטבות בתחבורה הציבורית, המיועד להפוך את הנסיעה למשתלמת יותר לרוב הנוסעות והנוסעים.

אמנם, תהיינה ערים ספציפיות שבהן מסתיימות הטבות שונות בשל האחדת המחירים הארצית, ומחיר הנסיעה הבודדת בהן יעלה. בערים אחרות יבוטל הסדר חופשי-מקומי ישן. אך ההרחבה של הסדר 90 דקות נסיעה לכל המדינה, ההנחה בחופשי-חודשי לילדים, וההגדלה המשמעותית של טווחי הנסיעה ל-15 ק"מ – יוצרות יותר כדאיות לנסיעה ברוב המקרים, גם בערים אלו.

'דרך שווה' הוא חלק מהגדלת השקעת משרד התחבורה בסבסוד הנסיעות, שמטרתה להגדיל את היקף השירות באופן משמעותי. כיום המדינה משקיעה כ-11 מיליארד ש"ח בשנה, ועד 2026 ההשקעה תעלה לכ-15.5 מיליארד ש"ח בשנה.

מחירי הנסיעה באוטובוס, רכבת קלה ורכבלית

כמה תעלה נסיעה עירונית בודדת?

נסיעה עירונית/מקומית בודדת בכל יישוב בישראל עולה מעתה 5.50 ש"ח, ותאפשר לראשונה **מעברים בלתי מוגבלים בין קווים במשך 90 דקות במרחק עד 15 ק"מ אווירי לנסיעה**. המשמעות היא נסיעות נוספות בחינם למי שמחליף בין קווים, או נוסע לעשות סידורים וחוזר תוך שעה וחצי.

לזכאים בהנחות – ילדים ונוער, הגיל השלישי, ואנשים עם מוגבלות וזכאי ביטוח לאומי – המחיר יעמוד על 2.75 ש"ח.

האם המחיר זהה לאוטובוס ולרכבת הקלה?

כן, בכל הקווים העירוניים, הכוללים אוטובוסים, רכבות קלות, וכן הכרמלית והרכבלית בחיפה, משלמים מעתה לפי אותו תעריף. ברכבת ישראל חל תעריף נפרד, כמפורט בהמשך.

”דרך שווה” – מהפכה בתחבורה הציבורית: שאלות ותשובות

האם ניתן לנסוע באותו כרטיס גם בין ערים שכנות גם במחיר של 5.5 ש”ח?
בהחלט, כל עוד המרחק האווירי אינו עולה על 15 ק”מ מתחנת העלייה הראשונה.

לדוגמה: נסיעה בודדת מעכו לנהריה, מרמלה ללוד, מיבנה לאשדוד – ייחשבו כולן כנסיעה עירונית: 5:50 ש”ח בלבד!

מי זכאי להנחה על נסיעה בודדת?

בני 75 ויותר, כוחות הביטחון, שירות לאומי, עיוורים – נוסעים חינם.

ילדים ונוער, אזרחים ואזרחיות ותיקים עד גיל 75, אנשים עם מוגבלויות וזכאי הביטוח הלאומי נהנים מהנחה של 50% על מחיר הנסיעה, כל עוד היא נרכשה בערך צבור. בנוסף, סטודנטים זכאים להנחה של 33% או 50% במידה והם רוכשים חופשי סטודנטיאלי.

האם מקבלים הנחה על רכישה בערך צבור?

ההנחה על רכישת ערך צבור אכן מבוטלת, ומוחלפת במערך הנחות אחיד, שוויוני והוגן, המוענק לכל מי שזכאי להנחה, ללא קשר לאמצעי התשלום או לדרך הרכישה.

יש לציין כי במחיר האפקטיבי לנוסעת, אין כמעט שינוי: תעריף הבסיס בתחבורה הציבורית היה אמור לעלות מ-6 ש”ח ברוב המדינה ל-6.5 ש”ח. דרך שווה קובעת את התעריף על 5.5 ש”ח. אמנם הנחת “ערך הצבור” מבוטלת עבור נוסעים מזדמנים, אך גם בעבורם, בפועל הנסיעה הבודדת תתייקר ב-30 אגורות בלבד, הרבה פחות מההתייקרות רק החודש במחיר ליטר בנזין. אם משקללים את הגדלת טווח הנסיעה ואת אפשרויות הנסיעה – לרבים מהנוסעות והנוסעים המהלך יהיה משתלם יותר.

כמה תעריפים יש מעתה באוטובוסים?

בכל קווי האוטובוס בכל הארץ משלמים מעתה לפי 5 סוגי תעריפים:

1. **עירוני/מקומי** לנסיעה למרחק עד 15 ק”מ
2. **אזורי** עד 40 ק”מ;
3. **בין-עירוני** עד 120 ק”מ;
4. **ארצי** ללא הגבלת מרחק (למעט קווי אילת)
5. **נסיעה לאילת**. פירוט [בטבלת המחירים](#).

”דרך שווה” – מהפכה בתחבורה הציבורית: שאלות ותשובות

ומה בדיוק קורה ל'חופשי-חודשי' ול'חופשי-יומי'?

בנוסף לנסיעה בודדת, ניתן לרכוש **מנוי חופשי-יומי** לכל אחד מהמרחקים לאוטובוסים/רק"ל בלבד, או משולב עם רכבת כמפורט [בטבלת המחירים](#).

ב'דרך שווה' פיתחנו **לראשונה** מנוי **חופשי-חודשי כלל-ארצי** שמאפשר נסיעות חופשיות באוטובוסים וברק"ל בכל המדינה (למעט אילת).
”חופשי-חודשי ארצי” מחליף את כל סוגי המנויים העירוניים והאזוריים שהיו נהוגים עד כה, ומציע במקומם מנוי אחד משתלם לכל קווי האוטובוס בכל רחבי המדינה, במחיר של 225 ש”ח בלבד או 112.50 ש”ח בלבד לנוער ולאזרח/ית ותיקים.

מהו מנוי ”חופשי-חודשי אזורי” והיכן ניתן להשתמש בו?

מנוי ”חופשי-חודשי אזורי” מוצע בכל היישובים שמחוץ ל-3 המטרופולינים הגדולים (כמפורט [במפה](#)) במחיר משתלם במיוחד של 99 ש”ח בלבד, או 49.50 ש”ח לנוער ואזרח/ית ותיקים.

המנוי מאפשר נסיעות בלתי מוגבלות בכל קווי האוטובוס למרחק נסיעה של עד 40 ק”מ באזורים המוגדרים במפה – בהתאם לדפוסי השימוש האזוריים בתחבורה אשר מחוץ לערים.

מה קורה כאשר מנוי ”חופשי-חודשי אזורי” צריך להיכנס למטרופולין?

ניתן להשתמש במנוי אזורי רק בקווים שנקודת המוצא והיעד שלהם נמצאים מחוץ ל-3 המטרופולינים. לא ניתן להשתמש במנוי בקו שיוצא מיישוב בפריפריה ומסתיים במטרופולין, אלא אם הנוסע יורד ממנו לפני הכניסה למטרופולין, כמצוין במפה. במקרה של כניסה למטרופולין, יש לרכוש כרטיס בנפרד.

לדוגמה: תושב נהריה יכול לנסוע עם מנוי ”חופשי-חודשי אזורי” בעיר ובכל אזור הצפון למרחק 40 ק”מ (עד כרמיאל ומעלות למשל), אך אם ברצונו להיכנס לחיפה עליו לרכוש כרטיס לנסיעה בודדת או ”חופשי-יומי”.

דוגמה נוספת: תושבת שדרות נוסעת בכל יום לבאר שבע, אך מדי פעם היא נוסעת לתל אביב. את כל נסיעותיה באזור, כולל לבאר שבע, היא תעשה באמצעות חופשי-חודשי אזורי, אך לתל אביב היא תצטרך לרכוש בנפרד כרטיס נפרד או חופשי-יומי בין-עירוני.

”דרך שווה” – מהפכה בתחבורה הציבורית: שאלות ותשובות

מדוע לא מוצעים יותר מנויי חופשי-חודשי עירוניים?

עד כה היו כ-20 תעריפים של מנוי "חופשי-חודשי עירוני": בערים הגדולות עלה המנוי 208.50 ש"ח, ובשאר ערי ישראל שילמו סכומים שונים, מ-58.50 ש"ח ברהט עד 146 ש"ח בבאר שבע. המשותף לכל המנויים היה כיסוי מוגבל בתחומי היישוב או האזור בלבד ומחירים משתנים ללא הגיון.

ללא 'דרך שווה', מחיר החופשי החודשי הישן בערים הגדולות היה אמור לעלות ממילא ל-225 ש"ח. ב'דרך שווה' אנו מגדילים משמעותית את טווחי הנסיעה וכדאיות הנסיעה, בהתאם למאפייני הנסיעה הקיימים ממילא.

המהלך הופך את כלל המערכת לנגישה יותר, ובא לעודד נסיעה תדירה יותר במערך האוטובוסים, הרכבות הקלות והרכבלית – מרגע שיש לאדם אפילו נסיעה אחת בחודש מחוץ לעיר, רוב הסיכויים שמנוי 'חופשי חודשי הארצי' ובוודאי לכל מי שזכאי ל'חופשי חודשי אזורי' – המנוי החודשי יהיה משתלם יותר.

מחירי הנסיעה ברכבת

כמה תעריפים יש מעתה ברכבת?

בכל קווי הרכבת בכל הארץ משלמים מעתה לפי 5 סוגי תעריפים (הפירוט [בטבלת המחירים](#)):

1. **עירוני/מקומי** לנסיעה למרחק עד 15 ק"מ;
2. **אזורי** עד 40 ק"מ;
3. **בין-אזורי** עד 75 ק"מ;
4. **בין-עירוני** עד 120 ק"מ;
5. **ארצי** ללא הגבלת מרחק.

גם ברכבת, ילדים, ילדות ונוער, אזרחים ותיקים וזכאי הביטוח הלאומי ייהנו מהנחה של 50%, וכן סטודנטים בעלי מנוי חופשי-סטודנטיאלי. סטודנטים ללא מנוי ייהנו מהנחה של 33%. הכרטיס לנסיעה בודדת ברכבת אינו משולב לאוטובוס.

”דרך שווה” – מהפכה בתחבורה הציבורית: שאלות ותשובות

האם יש הנחה על כרטיס הלוך ושוב ברכבת?

למי שמתכנן נסיעה הלוך ושוב באותו יום, או מתכנן לנסוע בנוסף לרכבת גם באוטובוס או ברכבת הקלה, עדיף לרכוש כרטיס חופשי-יומי. כרטיס חופשי-יומי ברכבת (פירוט [בטבלה](#)) עולה בערך כמו כרטיס וחצי, כך שבמקרים כאלה עדיף לרכוש מראש כרטיס כזה באמצעות הרב-קו. הכרטיס מאפשר גם לבצע נסיעות באוטובוסים באותו מרחק נסיעה.

חשוב: בתשלום באמצעות אפליקציות, בסוף היום או החודש יחושב המחיר הנמוך ביותר, ותחויבו לפיו.

דוגמה: אם נסעתם ברכבת תל אביב לירושלים, פעמיים ברכבת הקלה בירושלים וחזרה לתל אביב, תחויבו לפי חופשי-יומי בין-אזורי: 37 ש”ח בלבד

דוגמה נוספת: אתם גרים באשדוד ויש לכם סידורים בתל אביב. נסעתם באוטובוס לתחנת הרכבת, המשכתם ברכבת לתל אביב, הסתובבתם יום שלם בתל אביב באוטובוסים וחזרתם ברכבת. על כל אלה תחויבו בתעריף חופשי-יומי אזורי: 28 ש”ח בלבד.

מה לגבי 'חופשי חודשי ארצי' משולב עם הרכבת?

ניתן יהיה לרכוש 'חופשי חודשי ארצי' משולב עם הרכבת, במחירים המותאמים לטווח הנסיעה ברכבת: 255 ₪ לנסיעה של עד 40 ק”מ ברכבת, 410 ₪ לנסיעה במרחק של 40-75 ק”מ, ו-610 ₪ בלבד לנסיעה ברכבת של מעל 75 ק”מ. אלו מחירים זולים יותר מאשר המנויים הקיימים כיום לנסיעה ברכבת בלבד.

מהן ההנחות המרכזיות שיוגדלו ב'דרך שווה':

ילדים, ילדות ונוער

בשורה נהדרת לילדים ולבני הנוער – מהיום תיהנו מהנחה חדשה של 50% לא רק בנסיעה בודדת כפי שהיה עד היום, אלא גם בכרטיס המנוי החודשי, בקווי האוטובוס והרכבת.

עם זאת, לילדים ונוער לא תהיה הנחה במנוי חופשי-יומי, כפי שקורה כיום. ילדים עד גיל 5 ממשיכים ליהנות מנסיעה חינם, בליווי מלווה.

”דרך שווה” – מהפכה בתחבורה הציבורית: שאלות ותשובות

אזרחים/ות ותיקים

מה גובה ההנחה לאזרחים ותיקים?

ההנחה לאזרחים/ות ותיקים (נשים מגיל 62, גברים מגיל 67) נותרה כפי שהייתה ועומדת על 50% בכל קווי האוטובוסים והרכבת ובכל סוגי המנויים.

בשורה גדולה לאזרחיות ואזרחים מעל גיל 75: מעתה כולן וכולם נוסעים חינם בכל קווי האוטובוס והרכבת! כדי ליהנות מנסיעות חינם יונפק לנוסעים פרופיל זהב-קו מיוחד שיאפשר להם לעלות ללא תשלום לתחבורה הציבורית. חשוב לזכור – גם מי שייסע חינם יצטרך לתקף, להעביר את הרב-קו או האפליקציה במכונת התשלום!

זכאי הביטוח הלאומי

מה גובה ההנחה לזכאי הביטוח הלאומי?

ההנחה לזכאי המוסד לביטוח לאומי הוגדלה מ-33% ל-50% לנסיעה בודדת בכל קווי האוטובוס והרכבת.

האם זכאי הביטוח הלאומי נהנים מהנחה בכל סוגי המנויים?

ההנחה לזכאי הביטוח הלאומי הוגדלה ל-50%, אך כמו היום היא תקפה רק לנסיעה בודדת.

הנחות לסטודנטים/ות

מה גובה ההנחות לסטודנטים/ות?

מבנה ההנחות לסטודנטים לא השתנה, ומתחלק לשניים:

- **סטודנט מורחב:** סטודנט/ית שרכשו מנוי חופשי-סטודנטיאלי שנתי או סמסטרילי נהנים מהנחה של 45%-50% על המנוי המתאים (ארצי או אזורי), וכן מהנחה של 50% על כל כרטיס נסיעה או חופשי-יומי באוטובוס או ברכבת מחוץ למנוי.

- **סטודנט רגיל:** סטודנט שלא רכש מנוי שנתי או סמסטרילי, זכאי להנחה של 33% על נסיעה בודדת.

”דרך שווה” – מהפכה בתחבורה הציבורית: שאלות ותשובות

תשלום באפליקציות מול תשלום ב”רב קו”, ופיילוט תשלום באשראי

לראשונה – כלל המחירים יהיו זהים.

ב’דרך שווה’ מתאפשר לראשונה לאחד את המחירים בין הירב-קו לבין התשלום באפליקציות השונות.

ההבדל היחיד שיישאר הוא שבעוד שברב-קו יש לרכוש ולהטעין מנויים (חופשי-יומי, או חופשי-חודשי) מראש לפני השימוש, באפליקציות פשוט סורקים ונוסעים – ובסוף החודש מחושב המחיר המשתלם ביותר עבורכם!

לדוגמה: אם נסעתם במהלך החודש 10 נסיעות באוטובוס מחוץ למטרופולין במרחק של עד 40 ק”מ, תחויבו בסוף החודש בתעריף “חופשי-חודשי אזורי” (99 ש”ח) במקום 10 חיובים עבור נסיעה אזורית בודדת (120 ש”ח).

אם אתם גרים במטרופולין ונסעתם באוטובוס 25 נסיעות עירוניות ועוד 10 נסיעות אזוריות הלך ושוב, תחויבו בסוף החודש בתעריף “חופשי חודשי-ארצי” (225 ש”ח) במקום 257.5 ש”ח על כל הנסיעות הבודדות.

לראשונה – שימוש באשראי ואפליקציות תשלום

הפשטות של ’דרך שווה’ תאשר לראשונה תשלום בהעברת אשראי בלבד או אפליקציות תשלום (גוגל-פיי, אפל-פיי וכד.). בשלב הראשון, החל מהקיץ יתבצע פיילוט עם חברת דן, לנסיעות בודדות. בהמשך, ההסדר יורחב לכלל השימושים ולכל המדינה.

כיצד אדע איזה כרטיס או מנוי הכי משתלם עבורי?

בעת תשלום באפליקציה, המחיר הנמוך ביותר יחושב באופן אוטומטי ולפי תחויבו בסוף החודש. לגבי סיוע בהחלטה על רכישת מנוי “חופשי-חודשי” או “חופשי-יומי” באמצעות הרב-קו, לרשותכם [מחשבון מחירי נסיעה](#) שימושי.

”דרך שווה” – מהפכה בתחבורה הציבורית: שאלות ותשובות

תעריפי נסיעה חדשים בתחבורה הציבורית, קיץ 2022

ארצי	בין-עירוני (עד 120 ק"מ)	אזורי (עד 40 ק"מ)	עירוני/ מקומי (עד 15 ק"מ)	אוטובוס
27	16	12	5.50	נסיעה בודדת כולל החלפות עד 90 דקות
13.50	8	6	2.75	נוער אזרח ותיק זכאים
54	32	24	12.5	חופשי-יומי
27	16	12	6.25	אזרח ותיק
			99	חופשי-חודשי פריפריה
			49.50	נוער אזרח ותיק
225				חופשי-חודשי ארצי
112.50				נוער אזרח ותיק

הערות:

1. **קווי אילת** אינם כלולים בתעריפים אלה
2. **הנחות:** הזכאות לתשלום מופחת ניתנת עם טעינת ערך צבור בהתאם לפרופיל הנוסע ברב-קו או בעת החיוב באפליקציה
3. **נוער:** עד גיל 18 או לתלמיד בכיתה י"ב, לתלמידי חינוך מיוחד עד גיל 21 בהינתן אישור לימודים במוסד לימודי מתאים. ילדים עד גיל 5 נוסעים בחינם בליווי מלווה.
4. **אזרח ותיק:** נשים מגיל 62, גברים מגיל 67
5. **זכאים:** על סמך אישור המוסד לביטוח לאומי
6. **סטודנטים:**
 - 6.1. **מורחב (בעל מנוי סמסטרילי/שנתי):** 45% או 50% הנחה על המנוי, וכן 50% הנחה על נסיעות מחוץ לאזור המנוי
 - 6.2. **רגיל (ללא מנוי סמסטרילי/שנתי):** 33% הנחה על נסיעה בודדת בלבד
7. **מבוגרים מעל גיל 75:** נוסעים חינם בכל הקווים, בהצגת כרטיס זהב-קו (פרופיל מתאים)

”דרך שווה” – מהפכה בתחבורה הציבורית: שאלות ותשובות

מחירים כולל נסיעה ברכבת:

אדצי	בין-עירוני (עד 120 ק"מ)	בין-אזורי (עד 75 ק"מ)	אזורי (עד 40 ק"מ)	עירוני/ מקומי (עד 15 ק"מ)	אוטובוס + רכבת
48	27	24	18	9	נסיעה בודדת כולל החלפות עד 90 דקות
24	13.50	12	9	4.50	נוער אזרח ותיק זכאים
74	42	37	28	18	חופשי-יומי
37	21	18.50	14	9	אזרח ותיק
610		410	255		חופשי-חודשי
305		205	127.50		נוער אזרח ותיק

הערות:

1. **כרטיס לנסיעה בודדת** תקף לרכבת בלבד, מנוי יומי מאפשר נסיעה באוטובוס לאותו מרחק, וחופשי חודשי מעניק זכאות גם לחופשי חודשי ארצי בכל האוטובוסים (למעט נסיעות לאילת)
2. **הנחות:** יש לטעון את הזכאות לתשלום מופחת בפרופיל הנוסע ברב-קו או באפליקציה
3. **נוער:** עד גיל 18 או לתלמיד בכיתה י"ב, לתלמידי חינוך מיוחד עד גיל 21 בהינתן אישור לימודים במוסד לימודי מתאים. ילדים עד גיל 5 נוסעים בחינם בליווי מלווה.
4. **אזרח ותיק:** נשים מגיל 62, גברים מגיל 67
5. **זכאים:** על סמך אישור המוסד לביטוח לאומי
6. **סטודנטים:**
 - 6.1. **מורחב (בעלי מנוי סמסטריאלי/שנתי):** 45% או 50% הנחה על המנוי, וכך 50% הנחה על נסיעות מחוץ לאזור המנוי
 - 6.2. **רגיל (ללא מנוי סמסטריאלי/שנתי):** 33% הנחה על נסיעה בודדת בלבד
7. **מבוגרים מעל גיל 75:** נוסעים חינם בכל הקווים, בהצגת כרטיס זהב-קו (פרופיל מתאים)